

Türkiye'nin ve Çukurova'nın İhtiyacı Olan Ana Eleman İçin Yüksek Okullar Yeniden İhtiyaca ve Amaca Uygun Programlanmalıdır

Prof. Dr. İbrahim ORTAŞ, Çukurova üniversitesi. iortas@cu.edu.tr

Çukurova'nın İhtiyacı Ara Eleman Sorunudur.

Çukurova Bölgesi, Türkiye'nin birçok yönden potansiyeli yüksek olan bir bölgemizdir. Tarım, tarıma dayalı sanayi, petrol boru hatları, petro-kimya endüstrisi yanın da Mersin, İskenderun ve Silifke limanları ile aynı zamanda bir ulaşım ağı potansiyeline sahiptir. Bölgenin sahip olduğu ulaşım ağı üzerinden körfez savaşına kadar ciddi bir taşımacılık hizmet veriletmeydi. Bugün taşımacılık zayıflamış olsa da lojistik hizmetlerin bölgede artığı görülmektedir. Bölgedeki taşımacılık ve tır filoları ciddi bir lojistik potansiyelin olduğu görülüyor. Ayrıca iletişim teknolojileri çağının gereği olarak ir çok ekipman artık bilgisayar temelli olarak çalışmaktadır. Çoğumuzda bilgisayar-okuryazar olmadığımızdan en küçük bir elektronik veya yazılım konusunda çoğu zaman işi yapacak ve bilen eleman bulamamaktayız. Bölgedeki elaman arayışında gözüme hep bu ve benzeri iş bilen eleman arayışların çarptığı görülmektedir. Bu konuda bölgede meslek yüksekokulu

programlarının bölgenin ihtiyaç duyduğu eleman arayışına uygun belirlenmesi gerekir. Bu yola bölgede bu alanlarda gereksinim duyulan ara eleman ihtiyaçları giderilebilir.

geçmişte Tarsus'taki bir paketleme şirketini bir yakınımın aynı şirketin İsviçre'deki kolunda çalışması ve aynı şirketi görme isteği üzerine şirketi arayarak randevu istedim ve ziyareti gerçekleştirdik. Şirketin Genel müdürü ve Mali İdari İşler Müdürü fabrikayı gezdirirken verdikleri bilgiler ve ihtiyaç duydukları insan kaynağı çok ilginç. Uluslararası şirketin Tarsus'ta konuşlandırılan şirketin ağırlıklı olarak yurtdışı ile çalıştığı yetkililerce anlatılıyor. Gelişmiş endüstriyel ülkelerde çok önceden yapımına başlanan ve teknoloji hazır olan karton ve kutu üretimini katma değerinin yüksekliği ve çevresel etkilerden dolayı dışarıdan satın almayı tercih ettiği belirtiliyor. Yani kendi ülkelerinde kirlilik istemeyen ülkeler bizim gibi ülkelerde üretim yaptırıyor.

kadarı ile çevre illerde ve Çukurova'da benzer nitelikte daha büyük çaplı tesislerin sayısının giderek arttığını belirterek “bu tesisler için gerekli **beyaz ve mavi yakalı personelin** bölge de hiç olmaması” esas sorun olarak yetkili kişiler tarafından belirtiliyor. Yetkili müdür bölgedeki mevcut Üniversitelerin bu amaca yönelik eğitim faaliyetinin olmadığını belirtmektedir.

Paketleme Endüstrisi Çukurova'da Yeni bir İş Kolu Oluşturmuş

yaş meyve ve sebze üretimi ve de narenciye bölgesi olması nedeniyle ağırlıklı olarak narenciye ihracatına yönelik karton paketlerin hazırlandığı bir şirket. Avrupa ülkelerinde 40 kg olan kişi başına karton tüketim Türkiye'de 18 kg düzeyinde. Fabrika yurtdışından aldığı kâğıt ve yine Bulgaristan'dan ithal

ettiği nişastayı kullanarak burada karton üretiliyor. İstenilen amaca uygun olarak da kartonu şekillendiriyor ve baskı yaparak karton gönderebilmektedir. Aynı zamanda seyyar makineleri ile istenilen işletmeye karton kutu da yapabilmektedir.

içinde ekonomik değeri yüksek ürünlerin sağlıklı olarak taşınması pazarlama tekniği açısından önemli. Kartonun niteliği, taşıma kolaylığı, içindekini belirtmesi ve de muhafaza ettiği ürünü koruması bakımından önemli. Kullanılan kartonun su emme kapasitesi, içindeki asit oranı da besinlerin sağlıklı taşınması ve insan sağlığı açısından ayrı bir önem taşımaktadır. Karton yapımında her ne kadar nişasta kullanılıyorsa da ayrıca parafilm ve diğer yapıştırıcılar da bulunmaktadır. Meyve ve sebzelere sarılan kâğıdın kalitesi içeriğindeki besin elementleri ve konsantrasyonları da önem taşımaktadır. Özellikle sağlık açısından kullanılan malzemenin niteliği önem taşımaktadır.

Mısır Üretimi En İyi Nişastayı Oluşturuyor

için yeni olan bu işletmede çok miktarda mısır nişastasının kullanılması ve bunun bir tarım ülkesi olan Türkiye'den değil, Bulgaristan'dan sağlanmasıdır. Ancak Bölgenin narenciye paketleme yönünden önemli bir potansiyelin olması, Organize Sanayi Bölge (OSB) yöneticilerinin ifadesi ile bölgede en iyi nişastanın olması söz konusu karton ve paketleme ünitelerinin yaygınlaşmasına neden olmaktadır. Bölgemiz son yıllarda önemli miktarda alanda mısır ekim yapılmaktadır. Üretilen mısırın nişastaya dönüşmekte ancak nişastanın kalitesinin ambalaj sanayi için ne denli farklılık yarattığını bilmiyorum.

ihtiyaçlarına yönelik nişasta ve diğer gıda sanayisi için gıda teknikerliği

mesleğine de ihtiyaç olduğu belirtilmektedir.

bölgemizdeki önemli miktarda kâğıdın kullanıldığı bilinmektedir. Silifke'de Kurulu olan kâğıt fabrikasının kapatılması nedeniyle kâğıtların yurtdışından ithal edilmesini de bu vesileyle öğreniyoruz. Neden Silifke SEKA kâğıt üretmiyor? Kimse bilmiyor. İşletme çalışmıyor ancak 800 işçi halen iş başında görünüyormuş! İlginç.

Probleme Bölgenin Tarıma Dayalı Sanayisi İçin Elzem

artan petrokimya tesisleri, Demir-çelik, üniversitelerin laboratuvarları, diğer özel şirketlerin Ar-Ge birimlerinin beklide en ciddi sorunlarından biri de teknik eleman sorunudur.

Tarım Teknisyeni Gereksinimi

artan tarımsal meyve üreticiliği beraberinde işi bilen esas eleman gereksinim oluşturmuş. Çiftçiler, aşı yapabilen, damla sulama sistemini çalıştırabilen, gübre ve ilaç doz ayarlamasını yapabilen, hassas tarım tekniklerini bilen insana ihtiyaç duyulduğu sıkça belirtiliyor. Adana Ticaret odasının desteği ile ATO lisesinin yanı başındaki okullar bölgesine yeni açılan Tarım Lisesi, bölgesel nitelikte öğrenci alamadığı için gerekli öğrenci kitlesine erişememiş. Geçenlerde bir grup hoca ile yetkililer ile görüşerek ne yapılabilirliği konuştuğumuzda, öğrenci temini, yer ve pratik yapma sorunlarının karşılanması ve iş olanaklarının varlığı öğrencilerin istifadesine sunulursa bu konudaki talebin oluşacağı anlaşılıyor.

Yüksek Okulları Yeniden Amaca Yönelik Organize Edilmesi Gerekir

tafta ciddi işsizlik gerçeği var iken diğer taraftan istihdam edilecek teknik eleman bulunmadığı gerçeği bölgede hep hissediliyor. Çok sayıda üniversite mezunu olmasına rağmen gerçek anlamda işe uygun nitelikli eleman eksikliği ciddi bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır.

ihtiyaca ve amaca bağlı olmadan her ilçeye bir meslek okulu veya yüksekokulunun zamanla öğrenci bulamaması veya mezunların işsiz kaması nedeniyle tercih edilemeyen okular kapanma ile yüz yüze kamışlardır. Türkiye'nin artık günün ihtiyaçlarına uygun ara değil ana eleman yetiştirecek dinamik programlara yönelmesi ve Meslek Yüksekokullarını üniversite ortamından çıkarıp bağımız birere birim olarak Mili Eğitim veya ilgili Bakanlıklar bünyesinde yeniden işlevselleştirilmesi gerekir. Bu da bir bütünlüklü planlama, program ve amaç gerektirir. Liyakatli ve işi bilen insanların çoğalması ve iş başında olması gerekir. Yoksa! YOK.